

ZGODNJA

DANICA

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXIV.

V Ljubljani, 4. svečana 1881.

List 5.

Cerkvene himne.

Poslovenil Janez Bilec.

(Dalje.)

V ponedeljek.

2. Pri hvalnicah.

(Splendor Paternae gloriae.)

Očetove Ti slave bliš,
Ki nam od luči luč deliš;
Luč luči in svetlobe vir;
Dan, ki razsvitljaš dneve zmir.

Izidi pravo solnce nam,
Pokaži luči večne plam,
In blagor Duha svetega
Nam vlij dobrotljivo v serca.

Očetu izročujmo se —
Usmiljenja on Oče je, —
Naj Oče rajske slave nam
Odvzame grehe grešnikom.

Naj v dobrih delih poživi,
Zob zlomi nevošljivosti,
Naj zopernosti nam sladji,
Naj vodi nas v pravičnosti;

Naj misel vlada in kroti,
Naj v nas bo čednost čistosti,
Zvestoba gorka nas navdá,
Laži naj duša ne pozná.

Nam hrana bodi Kristus sam,
Naj vera bo pijača nam,
Veseli pijmo v treznosti,
Kar Duh v nas vlije blaženi.

Veselo naj preide dan,
Bo sramožljivost zor godán,
Poldan naj vera bo terdná
Večera duh naj ne pozná.

Svitlobo zar'ja že peljá,
Naj v luči gledati nam dá

V Očetu Sina pravega,
V Besedi — Očeta Večnega.

Očetu slava bode naj
Z edinim Sinom vekomaj,
In s Tolažnikom blaženim
Na večne čase slavljnim.
Amen.

3. Pri večernicah. *)

(Immense coeli Conditor.)

Neskončni Stvarnik nébesa,
Ki si razdelil ték vodá,
In dal na nebesu jim stan,
Da zmes se loči in vrvná.

Na nebu si jim vterdil kraj,
Na zemlji jim pokazal pot,
Vročino voda da hladi,
Da ne sožgè se zemlje plod.

Dobrotljivi zdaj v nas razlij
Studenec večne milosti;
Da v novič ne omagamo
In stari greh nas ne vmori.

Naj luč nam vera pomnoži,
Svitlobo rajsko naj nam dá,
Minljivo ona naj zatré,
Lažnjivo nje naj ne končá.

Premili Oče, to nam daj,
Ki s Sinom vladaš vekomaj,
In s Tolažnikom blaženim
Na večne čase slavljnim.
Amen.

V torek.

1. Pri juternicah.

(Censors Paterni luminis.)

Deležnik luči Očetove,
Od luči luč in dan svitál;

*) Večerne himne opevajo stvarjenje.

Noč pesmice razdérajo —
O da nam milost Ti bi dal!

Odvzemi duhu temno noč,
Preženi trumo zlih duhóv,
Zaspanosti zatéraj moč,
Lenobe reši nas okóv.

Tako, o Kriste, vsmili se
Letih, ki v Tebe ver'jejo,
Prejmejo naj koristno vse,
Kar v pesmicah zdaj prosijo.

Premili Oče, to nam daj,
Ki s Sinom vladaš vekomaj,
In s Tolažnikom blaženim
Na večne čase slavljenim.
Amen.

2. Pri hvalnicah.

(Ales diei nuntius.)

Petelin oznanuje dan,
Opeva bližnji dneva čas,
Duhovni, Kristus, naš brodnik
V življenje novo kliče nas:

Ležišča odmaknite v stran,
V škodljivo spanje vtópljeni;
Pošteni, trezni, čisti vsi
Budíte, ker sem blizo že. —

Vabímo z glasom Jezusa
V molitvi, v joku, v treznosti;
Molitve vroče trud stori,
Da čisto serce ne zaspi.

Preženi Kristus spanje nam,
Okove zdróbi nam temé;
Odveži hudobije vez,
Prižgi nam novo luč v sercé.

Očetu slava naj doní,
Naj slava Sinu se glási,
S Tolážnikom preblaženim
Na večne čase hvaljenim.
Amen.

3. Pri večernicah.

(Telluris alme Conditor.)

Stvaritelj zemlje slavljeni,
Ki si razdelil zemlje tlá;
Odvzel škodljivo si vodó,
In zemljo vterdil si suhó:

Da nam koristne zeljša dá;
Da z rožami ozaljšana
In plodna sadja zemlja bo —
Nam živeža prijetnega.

Ti rane duha bolnega
Z močjó zaceli milosti;
Da z jokom djanja bo omil,
Da slabe nagojenja kroti.

Spolnuje Tvojo zapovéd,
Naj veseli se dobreга,
Pred hudobijo naj beži,
Naj rane smertne ne pozná.

Premili Oče to nam daj,
Ki s Sinom vladaš vekomaj,
In s Tolažnikom blaženim,
Na vekomaj preslavljenim.
Amen.

(Dalje sledí.)

Trojna božja pot

s svetimi stopnjicami na Kranjskem.

(Dalje.)

II. Nova štífta.

Božja pot pri Ribnici na Dolenjskem.

Ne samo po Slovenskem, temuč tudi daleč okrog po našem cesarstvu in celó zunaj mej, posebno po jugoslovanskih krajih, je znana Ribniška dolina. Po njej prebiva čilo, marljivo ljudstvo, ki s svojo obertnijo „suhe robe in lončarskih posod“ preskerbljuje bližnje in daljne kraje. Sloví pa tudi zbog svoje dobrovoljnosti in pobožnosti. Priča njegove bogoljubnosti so tudi lepe cerkve, ki se obilno nahajajo med njegovimi selišči.

V tej dolini, dobro uro hodá od Ribnice na zahodnjo stran, skoraj sredi med Tergom in Sodražico, na nizkem hribu tik Velike gore samotno stoji prelepa romarska cerkev Matere Božje, v nebo vzete, po imenu Nova štífta, s kapelico sv. Jožefa in s prostornim poslopjem za stanovanje ondašnjega duhovna in prenočevanje stranskih romarjev. Ta poslopja in še ena kmetija, to je vse, kar stoji na holmcu, od kodar je naj lepši razgled po vsej ribniški dolini in po velikem delu Kočevskega.

Po ustnem izročilu, ki živi med ljudstvom, se je na tem hribcu cerkev jela zidati vsled prikazni, v kateri je Marija svojo željo razodela pobožnemu kmetu Matiju Furlanu iz Sušja, bližnje vasi ribniške fare.

Začetek, doveršenje in blagoslovljenje cerkve pri Novi štífti pripoveduje dr. Janez Ljudovik Schoenleben v izvirnem spisu, ki je bil vložen v pozlačeno jabelko nad kupljo.

Kakor je iz zgodovine znano, je bil J. L. Schoenleben od l. 1670–1676 v Ribnici župnik in ob enem veliki dijakon (erzpriester) čez vse Dolenjsko. Ta učeni zgodovinar, ki sloví zavoljo svojih imenitnih slovstvenih del, piše: „Leta 1641, ko je bil Urban VIII naslednik sv. Petra v Rimu, Ferdinand III, cesar avstrijski in vojvoda kranjski, knez Janez Anton Krumlovy in knez Egenberški itd., višji poglavar Kranjske pokrajine, in Volbenk Engelbert Turjaški (Auersperg) in Kočevski namestni poglavar.“

Ko je graščino po dedini v lasti imel Janez Jakop Kizel, je v nedeljo po godu sv. Martina, škofa spoznavalca, vložil temeljni kamen tej cerkvi pod varstvom neomadežane in vselej Device Božje porodnice Marije v nebo vzete, g. Frančišk Maks Valant, tedanji župnik Ribniški in veliki dijakon dolenjega Kranjskega. Leto potem 1642 je g. Juri Andrej pl. Trilek graščino Ribniško kupil in kmalo potem začel dalje zidati cerkev z milimi darovi; po njegovi smerti l. 1667 je zidanje nadaljeval njegov brat Janez Miroslav baron Trilek, in jo je toliko skoraj doveršil l. 1671, da je kupljo pokrnil, nad njo jabelko in nad jabelko postavil znamenje Marijinega imena v podobi zvezde.“

V tisto jabelko je dr. Schoenleben sam, kakor nadalje pripoveduje, v pričó mnogih duhovnov in silo veliko ljudi 17. svečana 1671 vložil več svetinj, lesen španjski križ, in to pismo, vsem potomcem v spomin.

Ti kraji, kakor sploh večina kranjske dežele, so takrat še spadali pod škofovsko oblast oglejskih patrijarhov. In tako beremo, da je leta 1743, 10. sel. serpana to cerkev in njenih pet rezljanih oltarjev po poblastilu akvilejskega patrijarha posvetil Teržaški (poznije Ljubljanski) škof Leopold grof Petazzi, *) ki je ondi tudi 1018 osebam podelil zakrament sv. birme. Spomin posvečenja je postavljen na nedeljo po sv. Martinu, varstva spomin pa je 15. vel. serpana.

Kakor vsa Ribniška dolina, tako je tudi Nova štifta spadala v Ribniško duhovnijo; odkar je pa ustanovljena sodraška fara l. 1753, je tej pridružena.

Cerkev je res veličastno in jako umetno zidana. Po svoji lepi stavbi v čistem romanskem zlogu gotovo na Kranjskem, morda v Avstriji, nima verstnice. Ima visok zvonik, v njem tri prijetno in согласно vbrane zvonove, pa 14 sežnjev visoko kupljo s turničem in osmerimi okni; šteje pet oltarjev; veliki je bil prenovljen l. 1873, prižnica l. 1876, in prva stranska oltarja l. 1877. Ti trije oltarji in prižnica so stari toliko, kakor cerkev sama, ter so jako umetno zrezljani, a tudi krasno prenovljeni, kar je posebna zasluga sedanjega čast. gosp. duhovnika. Ima dva kora, enega (pervega) med svetiščem in kupljo, enega (poznije prizidanega, ki se pa z lepo cerkveno stavbo ne strinja) pri treh vhodnih vratih. — Zunaj okoli cerkve je obokano pokrito hodišče.

(Dalje sledi.)

iz življenja Mavricija Tomana.

(Dalje.)

VIII. Misijonarji po povelji kralja portugalskega l. 1759 zaperti.

7. kimovca šel sem s svojim tovaršem v Tête, kamor nas je tamošnji misijonar, obeh prijatelj, na slovesnost praznika Matere Božje povabil. Hotel sem sicer po dokončani slovesnosti se precej domú verniti, ali po vednem nagovoru misijonarjevem in drugih Portugalcev odložil sem odhod do družega dne. 9. septembra, kateri dan je bil tisto leto praznik Marijnega imena, smo trije jezuiti veseli od kosila vstali in se še razgovarjali o izvirnem grehu, kar neprevidoma poveljnik kraja, spremljan od več Portugalcev, belih in črnih oboroženih mož, v našo hišo stopi. Sprejeli smo jih prav prijazno, jih peljali v sobano; pa nismo nič hudega mislili.

Po kratkem govoru vstal je poveljnik z drugimi gospodi, in napovedal s solznimi očmi (kajti bil je vedno naš prijatelj), da smo vsi trije po ojestrem ukazu kraljevem državni jetniki, in da nas morajo v ječo tamošnje terdnjave vreči, s pristavkom, da ne smé nihče, tudi po svoj brevir ne, v svojo sobo iti.

Na mah so nas oboroženi v terdnjavo odpeljali in vergli v temno, nesnage in merčesov polno ječo, kjer so poprej bivali črni hudodelniki, in so nas noč in dan ojestro varovali. Vprašali smo potem, kaj je vzrok, da nas tako terdo imajo, in dobili smo odgovor, da smo sicer nedolžni, pa naši sobratje na Portugalskem so se hudo pregrešili, ker so kralju po življenju stregli in še več družih hudobij storili. (Navadno obrekovanje satanovih sužnjev zoper jezuite.) Vse to so toraj tudi nam kakor poledni greh prištevali. Vsak si lahko misli, da nas je ta novica kot strela z jasnega neba zadela. Moja dva tovarša sta začela jokati, ko sta si resno k sercu vzela, da smo iz visoke časti v tako sramoto padli; jaz si pa nisem premogel serca s solzami utolažiti.

*) Cf. in catalogo cleri dioec. Lab. et dioec. Terg. et Justinopol. series epp.

Obiskovali so nas v ječi poveljnik, drugi gospodje, oo. Dominikani, da so nas tolažili in poveseljevali; tudi hrano smo imeli pošteno. Med drugimi je bil tudi neki častnik, ki se nam je vselej pravlega prijatelja skazoval, akoravno je bil na otoku Goa iz družbe Jezusove izločen. Kot hrabrega vojaka ga je vsak čislal in spoštoval. Ko so nas vjeli, poslal ga je poveljnik v oddaljen okraj, kakor da bi se ondi treba bilo vojskovati. Poznije pa, ko so nas že dosti varno spravljene mislili, so ga zopet nazaj poklicali in večkrat nas je obiskal. Ponudil nam je sredstva in pota pokazati, da uideemo, kar je tim ložeje storiti zamogel, ker je bil poveljnik pri popravljanju terdnjave. Bil je pa ob enem tudi na sumu, da je nekóga umoril, in za slučaj, da ga v ječo pahnejo, napravil si je skriven izid, ktereга je hotel tudi nam pokazati. Obiskali so nas tudi v ječi poveljniki zamorcev iz Marangve in ponujali so nam kri in življenje dati, da nas rešijo, in ako bi se mi ne bili toliko možko deržali in rekli, da je to vse nepotrebno, da se bo reč kmalo spremenila, da nas bodo zopet v poprešnje čast povzdignili, — gotovo bi bila kri tekla, ker moji Marangveci in Kaferci so bili zeló hude kervi, zraven pa so še zamorci k vojski in boju naznanjeni, da zamorejo krasti in ropati. Najprej pa bi bili Evropejce napadli. To je poveljnik slutil in dal je v naših hišah in po hišah zamorcev vse orožje pobrati z izgovorom, da bo vojska.

Ko smo v mestu Tête 8 dni v ječi bili, djali so nas na majhno barko z dvanajst vesli in peljali po reki Zambezi, pod stražo enega častnika in več vojakov v Senno. Pervo noč ustavili smo se pri moji hiši v Marangve, ni nam bilo pa dovoljeno v hiši prenočiti, morali smo pod šotorom na bregu morja ostati. Dopustili so nam pred odhodom v hišo iti, da si vzamemo nekatere potrebne oblačila. Našii smo tu vse razmetano in neredno, morali smo pa molčati in iti. Prav ganilo me je, zapustiti strežaja jokajočega, ktereга sem iz Azije seboj pripeljal in mi je vedno zvest bil. Dovolili pa so mi malega zamorca seboj vzeti, da mi streže.

Za kakih osem dni prišli smo v Senno, kjer je glavar z nami vse bolj ojestro ravnal. Peljali so nas v temno ječo, in nihče nas ni smel obiskati. Sedeli smo toraj zdaj v ječi v tem kraju, kjer je bil popred naš naj poglobitnejši misijon, in kjer so nas najbolj v časti imeli. Vojak nas je tukaj stražil, ki nas je čez nekaj časa zopet dalje peljal na majhni barki. Ta človek nas je prav terdo imel, vedno nas je hotel pred očmi imeti, posebno se mi je zdelo, da ima na me piko, akoravno nisem zamogel vzroka najti. Prenočišče smo imeli vselej na bregu reke Zambezi, akoravno bi bili enkrat lahko prenočili v Kaji v naši hiši; enkrat bi nas bil skoraj pesek zasul. Pridši do kraja, kjer se reka Zambezi deli v dva dela, izročil nas je drugemu častniku, prav dobremu, poštememu možu. Ta nas je peljal do Kvillemane. Terdnjava tega kraja bila je oddaljena skoraj dve uri, in verh tega že skoraj razpadla. Senski poveljnik je tedaj ukazal, naj nas varujejo v ondi stoječi barki. Poveljnik Kvillemanski bil je pa dober mož in dal nam je ondotni jezuitovski samostan v stanovanje; pa tudi stražili so nas le na videz. Tukaj nas je bilo šest jezuitov. To je bilo za nas veliko tolažilo, ker na tak način smo zamogli drug družega bolj tolažiti, in v potrebah si pomagati. Poveljnik nam je sam rekel, ako kdo ubeži, da tudi njemu nič družega ne ostane, kakor bežati. Od Senskega poglavarja prišli so dan za dnevom ukazi, naj nas na barko denejo; naš poveljnik pa je vselej odgovoril, da nima družega povelja, kakor da nas gotovo v Mozambik pripelje, verh tega pa je na barki velika sitnost za nas, za naše čuvaje in za ljudi, ki za nas skerbijjo.

V Kvilimani bili smo od 3. vinotoka do 1. listopada, to je zadnji čas, da barke iz tega zavetišča odidejo proti Mozambiku. Vseh svetnikov dan smel je eden zmed nas maševati in druge obhajati, kar nam do sedaj še ni bilo dovoljeno. Serce je nam šesterim duhovnom ranilo, ko smo svojo cerkev le streljaj daleč vidili, pa ne smeli iti maševati. To je poveljnik lahko dovolil vsled povelja kraljevega in škofovega, da naj vsak poprej ss. zakramente prejme, preden se iz tega toliko nevarnega zavetnika, v katerem je že toliko bark se potopilo, podá na široko morje.

Da se iz imenovane luke srečno pride, treba je na tri reči paziti. Prvič se mora to zgoditi o mlaju ali šipu, ker tačas voda 5 do 6 vatlov naraste, in to varuje barko pred pešnatimi robovi; drugič je treba čakati pritoka ali odtoka vode, kar se vsacih šest ur zgodi, da tako tekoča voda barko nese. Tretjič treba je tudi počakati vgodnega vetra od morja ali od suhega, kakor se že rabi za prihod ali odhod bark.

2. listopada smo se peljali do terdnjave Tangelane, kjer se Zambezi v morje izliva. Še smo imeli mačka v morji, ko se je druga barka, ki je bila pod poveljstvom našega mornarja, prederzno proti morju odpeljala. Ker je pa sapa preslaba bila, se je barka od vode nesena, nam pred očmi s tako močjo zadela na pešnat kup, da je na mah v dva kosa se preletela in potopila. Poslali so sicer tisti trenutek majhno barko, da reši, kar je mogoče; pa vse je bilo zastonj. Ko smo drugi dan, da se ognemo taki nesreči, v zavetnik nazaj kermili, videli smo čolnič nesrečne barke brez kermila, brez vesel in le nekaj černih dečkov in deklic, ktere so valovi zopet na suho priplavili, in trije ali štirje čolnarji, ki so plavali, so se rešili; vse drugo je šlo na dno morja. Namenjeni so bili poprej tudi trije jezuiti iz naše barke na to nesrečno barko; pa Bog je drugač hotel, in nas je drugi osodi prihranil. (Dalje sledi.)

Pogled na nekatere naprave v Bosni in Bolgariji.

(Konec.)

Važna je tudi prošnja redovnic zvanih od presv. Rešnje Kervi za podporo pri zidanju samostana in pripravljanja potrebnih reči.

Ako pomislimo, kako je ženska bolj rahle moči in zdravja in po svoji naravi boječa, moramo se čuditi pogumu, s katerim so te blage duše zapustile starše, brate in sestre, in vse posvetne sladnosti ter se podale v Bosno. Že s tem so vredne sočutja in podpore. Toda ta naselbina v Bosni blizu Banjaluke, ta Nazaret (tako se imenuje lesena začasno postavljena hiša) je vreden naše pozornosti še iz drugih razlogov. Niso ji zastonj nadele tega imena. Silno veliko dobrega bo prišlo iz tega Nazareta. Kakor je nekdanj iz pervega Nazareta zasvetila Jezusova luč in zavladał njegov duh, ter je svet razjasnil in ga prestvaril s pomočjo apostolov; slično bo iz bosanskega Nazareta tudi prisvetila luč in zavladał duh Jezusov ter oblagodaril Bosno z novimi apostoli ženstva, ki bo namestnikom Kristusovim z lepim življenjem in domačim podukom pot pripravljalo in gladilo. Redovnice od presv. Rešnje Kervi namreč se pečajo z izrejo ženskega spola. One bodo vcepljale bosanskim deklicam v serce živo vero, terdno upanje in gorečo ljubezen do Boga in do bližnjega, lepo jih bodo izrejale ter pošiljale bogate s čednostmi med Bošnjake, rekajoče jim: Pojdite in učite svoje doma vsega tistega, česar smo mé vas učile. Razšle se bodo — dobro podučene — po deželi ter v raznih stanovih učile z besedo

in izgledom. Posebno pa bodo znale moliti same, kakor tudi druge učiti molitve. Tako bodo po mestih, terghih, vaséh nosile in sejale zernca edino zveličavne rimsko-katoliške resnice, ki bode o svojem času bogato žetev obrodila.

Še več. Te redovnice se zovejo zavoljo tega od Jezusove Rešnje Kervi, ker imajo po svojih pravilih vedno častiti in moliti presv. Jezusovo Kri. One so toraj v resnici neveste Kristusove, njih oči so zmeraj obrnjene na Jezusove rane, iz katerih kaplja tista božja Kri, zmeraj klečijo pred sv. Rešnjim Telesom in jo molijo v njem. Kako dobro bodo pač izrejali take učiteljice, neveste Jezusove, te njegove prijateljice, česar se bodo pred Križem ali tabernakljem navzemale, tisto bodo tudi svojim učenkam vdihovale.

Še več. Te redovnice na svoje učenke ne bodo pozabile tudi, ko jih že pošljejo med svet, temveč bodo za nje molile ter podpirale njih apostolstvo z izprošenimi milostmi, ktere jim bodo noč in dan pošiljale iz svojega samostana. Koliko bodo pomagale z molitvijo mašnikom in misijonarjem pri spreobračanju razkolnih bratov! Koliko bodo storile za čast in lepoto hiš Božjih kot umetnice v izdelovanju cerkvene oprave in s podukom v tej umetnosti itd.

Nazareška naselbina pa ne bo sama ostala; ta matica bo dobila več hčerko po deželi; redovnice presv. Rešnje Kervi se bodo razširile po Bosni ter bode se povsod kazal blaženi sad keršanske omike.

Dragi Slovenci! glejte, koliko dobrega ima iz Nazareta priti. Vi ste od nekdanj navdušeno podpirali vse, kar je lepega in služi Bogu na čast. Svoje sinove ste pošiljali ter jih še zdaj pošiljate po širokem svetu oznanovat Kristusovo vero in če treba življenje in kri dat za njo. Afriko divja in vroča in Amerika pozna slovensko pleme; hvale vredno je, da storite po močéh tudi za misijone na Jugu, v Bosni, Bolgariji, kar vam je veliko bližej. P. Š.

Ogled po Slovenskem in dopisl.

Iz Ljubljane. (*Mestne dogodbe.*) Dva poba sta te dni ob večeru štacuno zapirala. Ker se veliki ploh brez pritežnosti ni hotel zapahuiti, je večemu teh dveh pobov strašno šetinasta hervaška prasica iz umazanih ust skočila!... Da že smerkovci znajo naj gerši hervaške kletvinje, je silno žalostno in sramotno za našo oliko. — Voznjači, „vagabundi“ in razni ljudje take ostudnosti z južnih krajev v našo deželo donasajo. Najde se katerikrat kak ostudnež, ki se pijan po mestu plazí, in cedé se ostudne kletvinje iz njegovih slinastih ust, kakor gnojnica z gnojnega koša. Kaj se tudi po žganjarijah sliši!... Pred nekaj leti sem moral slišati, da je celó iz ust nekega olikanega gospoda pri igri tisto hervaško prasé iz ust skočilo! Nikarte vendar ne izrekujte besed, ki morebiti še sami ne veste, kako so ostudne, nesramne in bogokletne! —

Dve tropi pobov se je te dni kepalo in nasproti zabavljalo med kletvami. Bili so eni mestni rokodelski pobi, drugi kmečki fantalini. In čudno: rokodelski, naj berže sami s kmetov domá, so une zmerjali s kmetavsi ali enacimi besedami! Take divjačine so nevarne in pregrešne. Pusti ljudi pri miru na ulicah, če ne, se bo reklo, da si pasje sorte! Iz tacih začetkov pridejo poslednjič veliki pretepi, poboji, morije in ubijanja.

Iz Ljubljane. (*Predstavljanje Kristusovega terpljenja v gornjem Amergavu na Bavarskem.* [Dalje.] *Jezus bičan in s ternjem kronan.*) Po tej predpodobi Jezusovega bi-

čanja sledila je koj druga predpodoba, in sicer predpodoba Jezusovega kronanja. Zagledali smo Abrahama na gori Morijo; ondi postavi oltar, nanj derva zloži, zveže svojega sina Izaka in ga na altar položi. Zdaj roko z mečem stegne, da bi zaklal svojega sina. Pa glej! kar pride angelj in zakliče: „Stoj Abraham, nič žalega ne stori mladenču!“ Abraham se pri teh besedah ozrè, in za seboj zagleda ovna, ki je za roge med ternjem tičal, tega prime in ga daruje v žgavni dar namesto svojega sina.

Pevski zbor to predpodobo z ozirom na Kristusovo s ternjem kronanje tako popeva:

Bas-recit:

Abraham, Abraham, pusti ga!
Vera je tvoja vterjena.
Dal ga Jehova je, živ le bodi:
V njem osrečeni bodo narodi.

Bas-arija:

Glej! Abraham ko se ozrè,
Zamotan v ternji oven tiči;
Ga reši vesel in urno grè,
Gospodu ovna v dar darí.

Duet (sopran solo):

Skrivnost v podobi sveta je,
Zakrita v mraku b'la je še.

Tenor-solo:

Kot ta dar nekdanj je bil na Moriji,
S ternjevo zdaj krono Jezus tu stoji.

Zbor:

S ternjem kronan zdaj v terpljenje
Gre, za nas bo dal življenje.

Zdaj so vojaški hlapci zopet Jezusa zvezanega kakor hudodelnika v svitlem belem oblacilu k Pilatu nazaj pripeljali. Pilat je dobro vedil, da so starašini Jezusa le iz nevošljivosti izdali sodbi; še bolj je bil pa preplašen, ko pride k njemu služabnik, ki ga je poslala njegova žena, in reče Pilatu: „Tvoja žena ti sporočuje: Nikar se ne vtikaj, da bi obsojeval tega pravičnega, zakaj zavolj njega sem nocojšno noč veliko terpela v sanjah. Da bi toraj razburjeno ljudstvo k usmiljenju nagnil, reče Jezusa le bičati, ker je menil, da bodo potem, ko ga bodo raztepenega vidili, z njim imeli usmiljenje. Vojaški hlapci mahoma Jezusa do pasa slečejo, ga privežejo k steburu, in ga neusmiljeno bičajo. Že je Jezusovo deviško telo progasto, že teče kri po njegovem životu, — pa poganski rabeljni še zmerom bičajo in raztepljejo Jezusovo telo. Slišati je bilo: o neusmiljenost, o Jezusova nebeška poterpežljivost! Potem mu v zasméh škerlatast plašč ogernejo, ternjevo krono spletejo in mu jo na glavo pritisnejo. V desnico mu dajo terst, poklekujejo pred njega in ga zasramujejo, rekoč: „Zdrav bodi, kralj judovski!“ Drugi vanj plujejo, ga s pestmi za uho bijejo, mu terst iz roke jemljejo, ga tolčejo po glavi, da se mu ternje še bolj v čelo in v senca vdira. Tako, sem si mislil, je bil s ternjem kronan Jezus, kateri je vedno le dobrote delil, Kralj resnice, Kralj večnega kraljestva!

(Dalje sledi.)

Novi imenik lavantinske škofije razkazuje, da stane v 24 dekanijah 465 tisoč katoličanov in 483 duhovnov; med temi jih je v pastirstvu 378, v družih službah 24, vpokojenih je 48, redovniških duhovnov 33, zunaj škofije 10, umerlo jih je v preteklem letu 10. Cerkvá in kapel šteje škofija 674; bogoslovcev je v vseh štirih letih 34 in sicer v IV. letu 3, v III. 6, v II. 13, v I. pa 12. V Maksimilijanišu ali mladenškem semenišču je 41 gimnazijalcev. — Redovniki — oo. minoriti, fran-

čiškani in kapucini — bivajo v šestih samostanih in poleg njih imajo lazaristi misijonski vstav v Celju. — Usmiljene sestre iz reda sv. Vincenca Pavljanskega bivajo v štirih vstavih; šolske sestre iz III. reda sv. Frančiška imajo tudi 4 vstave. — Zlatomašnikov ima škofija 9.

Narodnost na Koroškem. V imeniku celovške škofije je pri vsaki duhovniji naznanjen jezik, v katerem se v cerkvi z lece oznanuje božja beseda. Iz novega imenika kerške škofije za l. 1881 je razvidna narodnost koroške dežele, ktera se tako-le razdeluje: V nemškem jeziku se pridiguje v 218 duhovnijah, ktere štejejo 200 tisoč duš; — slovenska beseda božja se oznanuje v 117 duhovnijah s 113 tisoči prebivavcev; — slednjič je 13 duhovnij mešanega jezika, v kterih živi 18 tisoč ljudi, kterim se razlaga beseda božja v nemškem in slovenskem jeziku. — Koroško ima tedaj skupaj 332 tisoč prebivavcev, izmed kterih jih živi nad 200 tisoč v 218 nemških, — 113 tisoč v 117 slovenskih, — in 18 tisoč v 13 mešanih duhovnijah. — Jezik pri oznanovanji besede božje bi imel biti zanesljivo znamenje za narodnost vsake duhovnije.

Iz Amerike. (Pisanje g. Ivana Solnca, bivšega gimnazijalca ljubljanskega.) Na obalah Michiganskega jezera, 30. grudna 1880. — Naše semenišče, zvano „Seminary of St. Francis of Sales“, stoji ne cele 4 ameriške milje proti jugu od Milwaukee, glavnega mesta države Wisconsin. Malo korakov od visokih bregov Michiganskega jezera vzdiguje se to veličastno poslovje. Razven semenišča so pa še tudi drugi katoiški zavodi. Na južni strani pripravnica za učitelje in zavod za gluho-neme, na severni samostan Sester III. reda sv. Frančiška in sirotinski zavod, kterega ravno one Sestre oskerbujejo. In vsa ta veličastna poslopja imajo svoje bitje največ zahvaliti rajnemu dr. Salemanu. Ta mož se je rodil v mali vasi Münzbach-u na zgornjem Avstrijskem. Šolal se je v Lincu in na Dunaji ter po dveletnem pastirovanji v Avstriji življenje posvetil ameriškemu misijonu. Skoro vedno je imel beraško palico v roki ter nabiral darov. Ko je Avstrijsko obiskoval, so ga tudi naš presvitli cesar Frančišk Jožef I bogato obdarovali. Lep dar (600 gold.) poklonil mu je tudi rajni cesar Ferdinand Dobrotljivi.

Dr. Salemanu pa tudi noben trud ni bil prevelik; potoval je peš po velikanskih gozdih ter čestokrat glad terpel. In s temi darovi zidale so se te krasne poslopja, ktere mu „monumentum aere perennius“ stavijo v katoiški Cerkvi ameriškanski. Koliko duhovnov je že izšlo iz tega semenišča, ki luč prave svete vere prižigajo po širokih planjavah ameriških! Med njimi tudi nekteri Slovenci, n. pr. prevzvišeni gospod Vertin, škof v Market-u; preč. g. J. N. Stariha; č. g. P. Jeram. To semenišče je jedno naj boljših ter naj bolj obiskovanih v severni Ameriki. Letos šteje blizo 200 dijakov, med njimi naj več Ircev, Angležev, Nemcev, 5 Poljakov, 2 Čeha in 3 Slovence. Pač bi si človek ne mogel želeli pripravnišega kraja za učenje, kakor je tu. Oddaljeno je od mestnega hrupa, okoli in okoli razprostira se prijazen gozdič, velikanska drevesa s košatimi vejami varujejo človeka pekočega poletnega solnca. Jeseni pa se človek na vertéh polnih sladkega sadja lahko poživlja.

S.

Pristavek. Za pridne sošolce in prijatle blagoserečnega Ivana Solnca naj nasleduje tukaj še par verstic iz osebnega njegovega pisma:

„Prečastiti gospod!

Mnoge ovire, ki so se mi na pot stavile radi potovanja v Ameriko, smo odstranili, čast in hvala bodi

Večnemu! Jaz sem jako zadovoljen tu. Učiti se je sicer mnogo, a ker je vse tako lepo vrejeno, se lahko prebije. Mene so prevzvišeni g. škof št.-Pavelski poslali v semenišče v Milwaukee; semenišča namreč še nimajo v št.-Pavlu; ali bodo ga, kakor se sliši, kmalu napravili...“
Vred.

Razgled po svetu.

Na Dunaju se tudi poslancem v zbornicah resno kliče: „Memento mori (spominjaj se, umerl boš)!“ Nankrat šest poslancev merličev sta 29. prosinca naznanila predsednika, ki so: Škof Wiery, pl. Napadiewicz, gr. Schönborn, bar. Kellner, knez Par in kardinal Kučer. — Sprejet je bil med drugim predlog, da naj se izdela železnica od Zenice do Serajeva.

Kardinal knez nadškof Janez K. Rudolf na Dunaju je 27. ob 11 in 35 m. dopoldne umerl. R. I. P. Pričujoči so bili zraven družih: posvečeni škof dr. Angerer, prvostolni prošt Schwetz, prelat Stöger, kanonik Müller. Molitve za umirajočega sta opravljala Ms. Kaindl in ceremonar Seidl. Umirajoči je deržal v eni roci križec, v drugi mertvaško svečo. Pred zadnjim dibljejem je kardinal še večkrat globoko povzél sapo, pri tem še enkrat oči odperl, pa zopet zaperl. Ceremonar Seidl se precej nato podá v cesarski dvor poročat presvitlemu cesarju o nadškofovi smerti. Njih veličanstvo to novico pretreseni zaslišijo in dajo si na drobno poročati, kako se je godilo zadnjo uro z umirajočim. Potem je poročal ravno to tudi drugim udom cesarske rodovine, apostolskemu nunciju, ministerskemu predsedniku, predsednikoma gornje in spodnje državne zbornice. Nadškofij-ska pisarna je smert kardinala naznanila škofom. Nadvojvoda Albreht, ministerski predsednik Taaffe, Linški škof, predsednik ces. akademije so že popoldne prvostolnemu kapitelnu naznanili sožaljenje; pozneje še več družih škofov in visocih osebtev. Iz Rima je kardinal Jakobini naznanil: „Njih Svetost so z živo britkostjo zaslišali ločenje visokozašluzenega kardinala nadškofa.“

V seji kapitelski precej popoldan je bil posvečeni škof dr. Angerer izvoljen za kapitularnega velikega namestnika; za oskerbnike v časnih rečéh pa posvečeni škof Angerer, prelat Stöger in Jož. Streller, vodnik kn.-nadšk. posestev.

Drugi dan je bilo truplo balzamirano, in djano na mertvaški oder, v nedeljo popoldne slovesen sprevod in polozenje v Rake v cerkvi sv. Štefana.

S prestolnice sv. Štefana in z nadškofije so černe zastave žalovanje naznanovale. Pri sprevodu je bil žalovalnim na čelu papežev nuncij; 8 duhovnov je merliča neslo, 12 duhovnov ob stranéh svetilo.

Na Hervaškem vsled potresa ne bo treba toliko cerkev razdjati in na novo zidati, kolikor se je v začetku mislilo, akoravno je škoda silo velika. Patrona mnogim cerkvam, namreč kardinal nadškof in prvostolni kapitel, bode zadel velik del stroškov. Tako na pr. bode kapitel po svojih duhovnijah in domá imel plačati kacih 200 000 gl. Pomagala bode pa povsod tudi slavna vlada, ktera namerava del denara za potresno škodo namenjenega obrniti nekaj za zidanje, nekaj za popravo cerkvá in duhovnijskih stanovanj.

Ob enem naznanja „Katol. List“ veselo novico, da zagrebške usmiljene Sestre namerjajo v južni Bulgariji napraviti šole in sirotiše. Predstojništvo samostana usmiljenih Sester (Napis: Preč. g. kanonik in superijor Fidel Höpperger v Zagrebu) je v ta namen prejelo znatno število ss. maš; čé. gg. duhovni, kateri bi bili voljni

podpirati to blagodušno delo, so prošeni, naj naznanijo predstojništvu, koliko ss. maš bi mogli prevzeti.

Iz Prage vé „Unità“: Mlada kneginja Aleksandrina Marija Vindišgrác, hči kneza Hugona, avstrijskega generala, in ranjce kneginje Alojzije Marije Helene Meklenburg-Severinske, rojena 29. avg. 1850, je dopušena ko novakinja v hiši usmiljenih Sester v Pragi. Ta redovni poklic je naredil velik vtis na Nemškem, oziroma na sorodstvo kneginje s cesarjem Viljem-om.

Na Laškem so prekucijski in frajmavrarski listi silno razkačeni nad kraljem Humbertom, ker se je pri vatopu v mesto Palermo v stolni cerkvi vdeležil zahvalne pesmi „Te Deum“ in blagoslova nadškofovega, preden se je bil peljal v kraljevo palačo. Strašansko vpijejo, da je vse zgubljeno za laško deželó, češ, da je kralj postal klerikalec.

Beligrad, 16. pros. Serbski knez Milan je o pričetji skupščine v svojem govoru zaterdil, da je dežela v prijateljstvu z vsemi močmi; naznanja, da je bil prijazno sprejet od cesarjev avstrijskega in nemškega; poročá, da je z Grecijo vstanovil medderžavne prijazne razmére; priserčno govori o obiskanji bulgarskega kneza; pravi, da cilj zunanje serbske politike bo, razvijati, gojiti prijazne zveze z vsimi državami, vterjevati si sočutja jutrovih narodov, ohraniti stare, novih si pridobiti. Nadja se knez, da skoraj pride do tergovske zveze z Avstrijo, oziroma na železnice itd.

Oziroma na katoličanstvo naj bi se Srbija prijazna skazovala katoliški Cerkvi, kakor je pokazal n. pr. Černogorski knez in poslednji čas tudi ruski car.

Prusaško preganjanje. Velikrat se je človeštvo čudilo in se čudi turškemu fanatizmu. Pa kaj čemo, ako se med narodi, ki se šopirijo s „kulturo in znašljivostjo“ podobne reči godé, kakor pod gospostvom polmesca! Poslanec Windhorst je v pruski zbornici pojasnil, kako so katoliški mašniki kakor divje zvéri preganjani, ako brez privoljenja vladinega mašujejo in vernikom delé ss. zakramente. Tako imenovana tolerancija (znašljivost) tudi katoličanom zagotavlja prosto skazovanje ter zverševanje vere; taka nečlovečnost pa vse to zagotavljanje podira in teptá. Poslanec je „kulturoborcem“ po štatištičnih izkazih dopričal, da od 8439 župnikov, ki so bili l. 1873, jih zdaj manjka že 1770, in da čez 2 milijona katoličanov nima redne božje službe. Pa vse zastonj! Srova sila, kakor piše eden dunajskih listov, je nadaljno preganjanje poterdila z 254 glasovi zoper 115. Nobeden razun središa in Poljcev se ni potegnul za katoliško ljudstvo, ktero je od brezvercev z nogami teptano.

Bizmark noče, da naj jenja „kulturoborstvo“; noče da naj jenja dušna britkost med katoliškim ljudstvom: toda če ima Golijat tudi železno serce in jekleno čelo; prišel bo David, ki mu bode kós. Terpljenje katoličanov že dolgo v nebo vpije; upajmo, da pomoč ni daleč.

Rimsko. (Zveličana Labri in Rossi. Framasonska filozofija.) Obravnave, vsled katerih se imata med svetnike prišteti zveličani Benedikt Labre in zveličani Janez Kerstnik Rossi, so dokončane. Kako naj se zadevni obredi doveršé, to vprašanje so sv. Oče izročili v obravnavo zboru ss. obredov. Druge krati so sv. Oče take obrede opravljali sami v šenpeterski stolnici; med babilonsko sužnostjo pa papeži ne prihajajo v veliko stolnico. Misli se toraj, da Leon XIII bode služabnika Božja oklicali za svetnika v veliki dvorani nad lópo velike bazilike, slovesna maša, branje življenja svetnikov in drugi obredi pa se bodo opravili v baziliki, in sicer v god neomadežanega spočetja 1881.

Hudobija laške framasonske vlade se svoj pot razodeva v nasprotovanji zoper sv. Cerkev. Sv. Oče z vso

prizadevnostjo delajo za povzdigo keršanskega modroslovja (sv. Tomaža Akvina itd.) in za nrvnost človeštva; laška vlada pa za brezboštvo, spačenost in pohujšanje mladine. Novemu kulturministru, piše „Vtld.“, je bilo eno prvih opravil to, da je nekega brezbožnega Ardiga postavil izrednega profesorja filozofije na univerzi v Padovi. Ta Ardigo je v nekem lažnjivem delu tajil celo tudi bitje Božje, in minister to pošast imenuje „lepoto Mantuve in slavo italijanske filozofije!“ Ali ni to popolnoma demoniško početje? — „Coeli enarrant gloriam Dei, et opera manuum annunciat firmamentum.“ Nebesa pripovedujejo Božjo slavo in obnebe oznanjuje dela Njegovih rok. Tako je pél psalmist, in to spoznava vsak človek, kateri je zdrave pameti; le samo tisti, ki imajo napuh v sercu, imajo slamo v glavi in naj bolj očitne resnice tajé iz hudobije.

Veliko čudo na Francoskem!!! V enem ljubljanskih časnikov smo brali, da „Francija tako srečnih dni ni še doživela, kakor jih ima sedaj“. — To se je moglo neki še le v naj poslednjih minutah tako lepo in veselo zasukniti, ker dozdej že več mesecev beremo le to, da tacega trinoštva, tacega tlačjenja svobode že precej dolgo ni bilo na Francoskem, kakor je zdaj, ko Gambettovi beriči sami v lastino mirnih državljanov lomijo, jih z divjo silo na ulice mečejo; da je ves narod razdražen, ko nesramni framasoni celo same podobe križanega Zveličarja iz učilnic ropajo in preč vlačijo itd. Slišalo se je le, da na Francoskem se katoliški čut neusmiljeno žali, da od kraja do kraja te zemlje žaluje katoliški narod zarad neslišanih ostudnosti, ki se počenjajo zoper katoliške redove, da tolovaje, požigavce, ubijavce s pregnanstva domu kličejo; poštene ljudi, katerih edini namen je blagor ljudstva in Božja čast, pa preganjajo kakor hudodelnike in potepuhe itd. Sreča tedaj v resnici, ako je ta nesrečna dežela kar čez noč postala tako srečna, da še nikoli tega!

Angleška terdnjava Leydenberg v južni Afriki, kakor naznanja vradni telegram v London, se je udala Boerjem. — Drugo naznanilo pravi, da general Colley s 1000 vojaki je bil 27. prosinca med Port-Natalom in Transvaalom od holanških kmetov hudo tepen in nazaj zagnan. V novem Jorku je bil 21. pros. po noči grozen vihar, sneg je sul, telegrafi so razdjani.

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

6. svečana. Peta nedelja po ss. 3 Kraljih. S. Rotija. — 7. S. Romuald. — 8. S. Juvencij. — 9. S. Polona. — 10. S. Školastika. — 11. S. Deziderij. — 12. S. Evlalija.

Zahvale:

Prav hude bolezni na licu sem bila po opravljeni 9dnevni rešena. Po obljubi toraj očitno naznam preserčno zahvalo N. lj. G. presv. Serca.

V Ljubljani, 30. pros. 1881.

M. B.

V molitev priporočeni:

Neka oseba za zdravje v nadležni boležni. — Sestra priporoča žganju podverženega brata za popoljšanje. V želodcu prav hudo bolna oseba. — Neki pijanec za popoljšanje. — Več oséb v dušnih potrebah. — Nekaj učencev za vgoden napredek posebno priporočenih. — Mladenček na neki slov. gimnaziji, ki je po dobroti N. lj. G. presv. Serca dobil posebno veselje do šolskega

uka, prosi v novič, da bi po Marijini priprošnji zadobil tudi potrebni dar za uk in časnih pomočkov za nadaljno šolanje. — Dva brata v bratovšino priporočuje sestra, da bi se spravila. — Učenec, že velikokrat uslišan po milostni in mogočni priprošnji N. lj. G. presv. Serca, se zdaj v težavnem stanu ponižno priporočuje v bratovsko molitev, da bi na prošnjo N. lj. G., sv. Jožefa in družih svetnikov dosegel spolnjenje svojih želj.

Zlate zerna za vsaki dan mesca.

6. svečana. Glej reveže z očesom, s kakoršnim jih je gledal Jezusa Kristus, in spoznal boš, kako lep je ta pogled.

7. O kolika sreča je vendar: le v Bogu živeti, le v Bogu delati in le v Bogu se veseliti! Kratka pot k temu dobri namen: „Tibi soli!“ Vse Bogu na čast!

8. O preklicano poželenje, pred ljudmi se skazovati! Koliko dobrega ti skaziš, — koliko hudega ti rodiš!

9. Neskončna je vrednost sv. maše, kakor je Jezus, ki se daruje, neskončen. Ti ne veš, koliko hudega storiš, ako se pri sv. maši brez spoštovanja znajdeš!

10. Prav veliko znaš, ako znaš molčati, kadar bi imel nečimurno govoriti.

11. Vzemite človeku nedeljo, in poživil se bo. (Montalambert.) Ako jameš skruniti nedeljo, boš kmali huje poživiljen od same živine.

12. Sodba ljudi te ne stori ne večega in ne manjšega; vselej ostaneš le to, kar si pred Bogom.

Molitev za vsaki dan v tednu. O moj Bog! daj milost: slišane nauke spolnovati — po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Listek za raznoterosti.

Pri sv. Jakopu v Ljubljani bode to nedeljo slovesno vmestovanje novega župnika, č. g. Janeza Rozmana. Bog daj srečo!

† Janez Jerič, učenec 2. gimn. razreda, sorodnik č. g. župnika Jož. Jeriča, je 26. pros. proti polnoči, previden s ss. zakramenti, za pljučno boleznijo umrl in imel je 28. pros. prav lep pogreb. Bil je prav dober in nedolžen mladenec. Bog mu daj večni mir!

Župnija in božja pot Device Marije v Puščavi je majhna knjižica (ponatis iz „Slov. Gospodarja“), ki na 20 stranéh precej obširno zgodovinsko popisuje omejeno božjo pot.

Gorica vsled številjenja ima 19.400 prebivavcev; po narodnosti jih je boje 14.200 Italijanov (ali Furlanov); 3500 Slovencev, 1500 Nemcev in nad 100 družih narodov (Francozov, Angležev, Ogrov, Rusov, Poljakov, Hrvatov in Čehov). Poleg teh šteje armada ondi bivajoča nad 1500 mož. Gorica je l. 1869 štela 16.600 duš, katerih se je namnočilo za 2780, tedaj za 17 od sto. — Iz številjenja družih mest v cesarstvu je razvidno: da šteje Ljubljana 25 tisoč prebivavcev s pomnoženjem 9 od sto; — Gradec 93 tisoč s pomnoženjem 15 od sto; — Solnograd 22 tisoč z rastjem 11 od sto; — Linc 35 tisoč s pomnoženjem 17 od sto.

Pokončevanje gadov in škorpionov. Nekteri prebivavci v Kraljevici, kakor se bere v katoliškem listu za matere, imenovanem „Monika“, so se bili odmenili, da hočejo ondoto okolico očistiti strašilnih romanov in tako imenovane „kervave literature“ (sploh spotikljivih knjižurin). V ta namen se podajo na bernjo tacih merčesov, in kjer so našli kaj pohujšljivega, so skušali pri-

dobiti po prijaznosti ter s prepričevanjem, da tacih reči ne smejo pri hiši terpeti, ali če drugač ni bilo, so jih pa odkupili. V kratkem so nabrali 450 zvezkov tacih slovstvenih malikov, katerim se potem, se vé, nič kaj dobro ni godilo. — To je gotovo dobro delo za odpravljanje pohujšanja. — Kaj bomo rekli pa o tacih, ki enake pohujšljive reči pišejo, zbirajo, na svitlo dajejo in ljudstvo z njimi ostrupujejo, morijo in ubijajo?!

Tudi protestantje kaznujejo bogokletneže. V Londonu je bil mizar Daceson obsojen plačati 17 šillingov kazni, ker je v prepiru s svojo ženó izbleknil kletvinje zoper Boga. Nič mu ni pomagal izgovor, da je to storil v svoji hiši; slišali so ga policisti in ljudje zunaj.

Kultura brez vere. Obleci tigra v svilnato suknjo, natakni mu na kremplje žametove rokavice, daj mu na nos drage očale; vendar ostane le tiger, dokler ima tigrovo serce. Tako je tudi „kultura“ prazna beseda, če je serce pisarja tigrovo. Kmet z vero, upanjem in ljubeznijo v sercu ima lepši občutki in stokrat več olike, kakor pa brezverski zvijač, ki je na cente bukev prečital ali celó spisal, pa ima merzlo serce kakor léd, katero se ne ogreje ne za pravico ljudstva, ne za resnice sv. vere in ne za usmiljenje do lačnega ali zatiranega bližnjega.

Srečna mati. Pred več leti so francoske kardela odhajale v Krimsko vojsko. O tistem času so ljudje neko gospó vidili več ur klečati in moliti v božjepotni cerkvi Rok-Amadur. Dva njenih sinov sta šla na vojsko z drugimi, in prišla je bila mati priporočat svoja sinova v posebno Marijino varstvo. Odhajaje iz milostne kapele je s terdnim zaupanjem rekla: „Moja otroka ne bota končana, sta v Marijinem varstvu.“ — Ni bilo osramoteno zaupanje te žene. Z zaslugami in preslavljanja sta se sinova domú vernila. Dan po napadu na Malakov je eden, ki se je junaško in hrabro obnašal, svojemu bratu pokazal škapulir, ki ga je imel na vratu, in mu je rekel: „To-le me je obvarovalo pred ruskimi kartecami.“

Kako zložno se popotuje po ameriškanskih železnicah. Vozovi so dvakrat bolj prostorni od naših. Sedeži so postavljeni pri oknih in imajo na sredi obilo prostora, po katerem se zamorejo popotniki, seje utrujeni, lahko sprehajati. Sedeži so krasni in tako napravljene, da se lahko zamore na njih brati, pisati in igrati. Vozovi občujejo med sabo, tako, da popotniki lahko hodijo po celem vlakcu od enega konca do drugega. Vsak hip se razdeljuje knjige, časniki, sadje in druge poživne jedila; na vsakem vozu je vodnjak hladne vode za poletje. Skoz vse vozove je napeljana verv, s katero zamorejo popotniki ustavljati vlak o času kake nesreče. O času kosila se pogernejo mize z jedili, po noči se pa spremené v spalne sobe s posteljami. Cena vožnine ni nič drajši kakor na Laškem, kajti ondi vlada enakopravnost za bogate in uboge. V Ameriki potujejo ženske same, kakor tudi otroci. Večkrat se nahajajo na vozovih sami otroci od 6 do 10 lét brez vsakoršne družine; na persih imaj listek, n. pr.: ta otrok potuje v Douver itd.

Starinstva. Blizo Sahare, ob severu od Memfisa, kakor naznanja telegram iz Kaire, so na dan spravili dve piramidi, postavljeni od egiptovskih kraljev šeste dinastije. Tisući napisov pokrivajo strani po stenah in po mostovžih grobnih stanic. — Pravijo, da to najdenje bode silo tehtno za védo.

Pregledavši neko pesniško zbirko. 1. V čem so si podobne lekarne in pesniške zbirke?

Odgovor. V obojih je strup med zdravili. Kajti Pesnik skoro vsak Saj nekoliko je bedak.

Toraj: Ako se ti naključí taka zbirka v roke in prideš do strupa:

Treši z roke vruga!
Če ne, ti v smert pomaga.

2. V čem so si lekarne in pesniške zbirke nepodobne?

Odgovor. V lekarnah je strup potreben, v pesnih pa nepotreben.

Iz lekarn ga kdo k večjemu po tatinsko dobí za umor ali samomor; v pesniških zbirkah se hvali in očitno prodaja, — priporočajo ga taki, ki so dolžni ga odvrčati.

Morivci z lekarniškim strupom pridejo v ječo, če tudi so morivci le posameznih ljudi; morivci s pesniškim strupom pa v častne (?) bukve, če tudi morijo naj lepši mladinski cvet na tisuče.

3. V čem so si oboji morivci zopet in poslednjič podobni?

Odgovor. Pred večnim Sodnikom bodo oboji enako sojeni — po pravici in zasluženji.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Čast. g. Fr. Cizej je postal provizor v št. Pavlu pri Priboldu. — Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Dr. Miha Napotnik (namesto č. g. Ferd. Majcena) v Maribor za stolnega kaplana; Janez Prešern v Ševnico in Jožef Dekortí za II. v Slov. Bistrico. — Umerl je č. g. Fr. Feichtinger, župnik v št. Pavlu pri Priboldu. R. I. P.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Č. g. župnik Fr. Romè 2 gl. 95 kr. — Č. g. župnik Mart. Narobe 4 gl.

Za pogorelce v Danjah v Doriški fari: Č. g. Ant. Čibašek, župn. v pek., 2 gl.

Za Zagreb: Č. g. župnik Fr. Romè 7 gl.

Za sirotišnico v Banjaluki: Č. g. M. Narobe 1 gl.

Za bulgarski katol. misijon v Adrijanopolu: Iz Vodice 1 tolar za 2 gl. neimenovan za tabern. — Kat. Gerčar 1 gl. za tab. — Č. g. župnik Jan. Čibašek 1 gl. za tab.

— Č. g. župnik Fr. Romè 1 gl. — Č. g. župnik A. Čibašek 2 gl. — Č. g. M. Narobe 1 gl.

Za misijone oo. Trapistov med Kafri: Čast. g. M. Narobe 1 gl. — Č. g. župn. Ant. Čibašek 3 gl. — Č. g. J. P. 1 gl. — Po č. g. J. Dolencu 1 gl.

Za afrikanski misijon: Č. g. župn. Jan. Čibašek 1 gl.

Za misijon v Gazi: Č. g. M. Narobe 1 gl. — Č. g. župnik Jan. Čibašek 1 gl.

Za sv. Detinstvo: Po č. g. Jan. Rozmanu 20 gld. Č. g. M. Narobe 2 gl.

Za bratovščino presv. Rešnjega Telesa: Župnija Topla Reber 13 gl. 80 kr. — Župnija Zgornji Tuhinj 6 gld. — Župnija Polšnik 13 gl. 75 sld.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Al. Š. v Lomu: Sporočeno odpravnístvu in upamo, da ste med tem zastale liste že prejeli.